

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

6

SIRA SAYISI: 423

**120 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında
Yargı Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin
Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (1/287) ile
İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan
Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük
Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **1/287 Esas Numaralı Olağanüstü Hal Kapsamında Çıkarılan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin TBMM Başkanlığı Tezkeresi4**
- **1/287 Esas Numaralı Olağanüstü Hal Kapsamında Çıkarılan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin**
 - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı.....5
 - Genel Gerekçesi6
 - Madde Gerekçeleri.....6
 - **Kararname Metni9**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı: E-43452547-120.14.03-1184124

Konu: Olağanüstü Hal Kapsamında Çıkarılan
Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GENEL KURULUNA

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 128'inci maddesinde, Anayasa'nın 119'uncu maddesi gereğince çıkarılan ve Resmî Gazete'de yayımlandıkları gün TBMM'ye sunulan Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin savaş ve mücbir sebeplerle Türkiye Büyük Millet Meclisinin toplanamaması hali hariç olmak üzere üç ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde öncelikle görüşüleceği ve karara bağlanacağı hüküm altına alınmıştır. Ayrıca maddede komisyonlarda en geç bir ay içinde görüşmeleri tamamlanmayan kararnamelerin Meclis Başkanlığınca doğrudan doğruya Genel Kurul gündemine alınacağı ifade olunmuştur.

11 Şubat 2023 tarihli ve 32101 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 120 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yargı Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi aynı gün Başkanlığımıza sunulmuştur. Söz konusu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 14 Şubat 2023 tarihinde 1/287 esas numarası ile esas komisyon olarak Adalet Komisyonuna havale edilmiştir.

Mezkûr Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin komisyonlarda görüşülmesine ilişkin bir aylık süre 16 Mart 2023 tarihi itibarıyla sona ermiştir. Bu nedenle, belirtilen süre içinde komisyonlarda karara bağlanamayan bahse konu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, TBMM İçtüzüğü'nün 128'inci maddesi uyarınca doğrudan Genel Kurul Gündeminin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına alınmıştır.

Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Mustafa ŞENTOP
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-92621565-170.99-137273

11 Şubat 2023

Konu: Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Olağanüstü Hal Kapsamında Yargı Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi” bugünkü Resmî Gazete’de yayımlanmış ve Anayasa’nın 119 uncu maddesi uyarınca bir sureti Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulmak üzere ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYON (1/287)	
ESAS	Adalet Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Depremler, en önemli tabii afetlerden olup can ve mal kaybına sebep olmasının yanında toplum ve dolayısıyla sosyal ve ekonomik hayat üzerinde önemli derecede olumsuz etkiler bırakmakta ve hayatı bütün yönleriyle kesintiye uğratabilmektedir. 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen 7,7 ve 7,6 şiddetindeki iki büyük deprem, bu il ile birlikte etrafındaki dokuz ili de olumsuz etkilemiş, çok ciddi can ve mal kayıplarına neden olmuştur. Bu depremlerden etkilenen illerde, 8/2/2023 tarihli ve 6785 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla olağanüstü hal ilan edilmiştir.

Hukuk sistemimizde bir hakkın doğumu, kullanımı veya sona ermesine ilişkin süreler düzenlenmiştir. Mevcut kurallara göre tabii afet yaşanmış olsa bile, bu süreler işlemeye devam etmekte ve işlemlerin yapılması gerekmektedir. Anılan depremler, kişilerin bilgi ve belgeye erişimi dâhil birçok imkânı ortadan kaldırdığından, bu süreçte bazı temel hakların kullanılmasının neredeyse imkânsız hale geldiği görülmektedir. Deprem ve sonuçlarının neden olacağı yargı alanındaki hak kayıplarının önlenmesi amacıyla, depremden etkilenen gerçek ve tüzel kişiler bakımından, bir kısım tedbirlerin alınması gerekmektedir. Anayasanın "Olağanüstü hal yönetimi" başlıklı 119 uncu maddesinin altıncı fıkrasında, olağanüstü hallerde, olağanüstü halin gerekli kıldığı konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarma yetkisi düzenlenmiştir. Olağanüstü Hal Kapsamında Yargı Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle, yargı alanı bakımından temel hak ve hürriyetlerin korunması için bazı tedbirler alınmakta ve buna ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir. Ayrıca olağanüstü hal ilan edilen illerdeki sulh ceza hâkimlikleri veya mahkemelerce çıkarılan yakalama emirlerinin kolay bir şekilde yerine getirilmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin amacı düzenlenmektedir.

Madde 2- Madde ile, 8/2/2023 tarihli ve 6785 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla olağanüstü hal ilan edilen Kahramanmaraş ili ile dokuz il bakımından, yargı alanında hak kayıplarının önlenmesi amacıyla düzenlemeler yapılmaktadır.

Hukuk sistemimize göre hakların birçoğunun, belirli bir süre içinde kullanılması gerekmektedir. Depremden etkilenen kişiler, haklarını etkin bir şekilde kullanamamak ve süresi içinde hukuki işlemlerini yapamamak riskiyle karşı karşıyadır. Bu bağlamda, kişilerin maddi hukuk, usul hukuku ve takip hukuku çerçevesinde süreye bağlı olan haklarının korunması ve böylelikle depremin olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi amaçlanmaktadır.

Birinci fıkrayla, maddi hukuk, usul hukuku ve takip hukukuna ilişkin süreler ile takip hukukuna ilişkin işlemlerin durması hüküm altına alınmaktadır. Bu fıkra hükmü, olağanüstü hal ilan edilen on ilde işleyen süreleri ve yapılan işlemleri kapsamaktadır.

İkinci fıkrayla, bazı sürelerin birinci fıkrada belirtilen durma süresinin kapsamı dışında olduğu açıkça düzenlenmektedir. Buna göre suç ve ceza, kabahat ve idari yaptırım ile disiplin hapsi ve tazyik hapsi için kanunlarda düzenlenen zamanaşımı süreleri, 5271 sayılı Kanunda düzenlenen koruma tedbirlerine ilişkin süreler, 6100 sayılı Kanunda düzenlenen ihtiyati tedbiri tamamlayan işlemlere

ilişkin süreler durmayacaktır. Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanı seçimleri bakımından ise ilgili kanunlarda düzenlenen sürelerin durmayacağı açıkça belirtilerek herhangi bir tereddüde ve ihtilafa mahal verilmemesi amaçlanmıştır.

Üçüncü fıkrayla, durma süresi içinde icra ve iflas hizmetlerinin aksamadan yürütülmesi amacıyla düzenleme yapılmaktadır. Bu kapsamda, icra ve iflas daireleri tarafından mal veya haklara ilişkin olarak ilan edilmiş olan satış gününün durma süresi içinde kalması halinde, bu mal veya haklar için durma süresinin bitiminden sonra, yeni bir talep aranmaksızın icra ve iflas dairelerince satış günü verilecek, satış ilanı sadece elektronik ortamda yapılacak ve ilan için ücret alınmayacak; durma süresince rızaen yapılan ödemeler kabul edilecek; taraflardan biri diğer taraf lehine olan işlemlerin yapılmasını talep edebilecek; konkordato mühletinin alacaklı ve borçlu bakımından sonuçları durma süresince devam edecek; ayrıca icra ve iflas hizmetlerinin aksamaması için gerekli olan idari tedbirler alınabilecektir. Konkordato kurumuna ilişkin mühlet ve sürelerin, 2004 sayılı Kanunda düzenlenmesi sebebiyle, durma süresinin kapsamında olacağı konusunda tereddüt bulunmamaktadır.

Dördüncü fıkrayla, 6/2/2023 tarihi itibarıyla yerleşim yeri olağanüstü hal ilan edilen iller olan gerçek ve tüzel kişiler ile aynı tarihte bu illerde bulunan kişiler bakımından, maddenin ülke genelinde uygulanmasına ilişkin rejim düzenlenmektedir. Hükümlerle bu kişilerin olağanüstü hal ilan edilmeyen illerdeki maddi hukuk, usul hukuku ve takip hukukuna ilişkin iş ve işlemleri bakımından da bu madde kapsamındaki haklardan yararlanması sağlanmaktadır.

Beşinci fıkrayla, olağanüstü hal ilan edilen illerin barosuna 6/2/2023 tarihi itibarıyla kayıtlı avukatlar ile diğer barolara kayıtlı olup bu tarihte bu illerde bulunan avukatlar tarafından takip edilen dava ve işlerle ilgili olarak bu avukatlar bakımından, maddenin ülke genelinde uygulanması düzenlenmektedir. Hükümlerle bu avukatların diğer illerde takip ettikleri dava ve işlerle ilgili haklarının korunması amaçlanmaktadır.

Altıncı fıkrayla, olağanüstü hal ilan edilmeyen illerin barosuna kayıtlı avukatların ve bürolarında çalışan kişilerin; olağanüstü hal ilan edilen illerde kan veya kayın hısımlarının bulunması veya olağanüstü hal ilan edilen illerde felakete uğrayanların kurtarılması, meydana gelen hasar ve zararın telafi edilmesi ya da ihtiyaçların karşılanması amacıyla bu illere gitmeleri halinde, söz konusu avukatlar tarafından takip edilen dava ve işlerle ilgili olarak bu avukatlar bakımından, maddenin 6/3/2023 (bu tarih dâhil) tarihine kadar ülke genelinde uygulanacağı hükme bağlanmaktadır. Böylelikle, depremden ciddi anlamda etkilenen veya depremin olumsuz etkilerinin azaltılmasına katkı sağlayan avukatların haklarının depremlerin meydana geldiği 6/2/2023 tarihinden 6/3/2023 tarihine kadar korunması sağlanacaktır.

Yedinci fıkrayla, yerleşim yeri olağanüstü hal ilan edilmeyen iller olan kişilerin; olağanüstü hal ilan edilen illerde kan veya kayın hısımlarının bulunması veya olağanüstü hal ilan edilen illerde felakete uğrayanların kurtarılması, meydana gelen hasar ve zararın telafi edilmesi ya da ihtiyaçların karşılanması amacıyla bu illere gitmeleri halinde, söz konusu kişiler bakımından, maddenin 6/3/2023 (bu tarih dâhil) tarihine kadar ülke genelinde uygulanacağı hükme bağlanmaktadır. Böylelikle, depremden ciddi anlamda etkilenen veya depremin olumsuz etkilerinin azaltılmasına katkı sağlayan bu kişilerin haklarının depremlerin meydana geldiği 6/2/2023 tarihinden 6/3/2023 tarihine kadar etkin bir şekilde korunması sağlanacaktır.

Sekizinci fıkrayla; dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci fıkralarda belirtilen gerçek ve tüzel kişiler ile avukatların, yerleşim yeri olağanüstü hal ilan edilen iller dışında kalan gerçek ve tüzel kişiler aleyhine icra ve iflas takibi, taraf ve takip işlemi ile ihtiyati haciz kararlarının icra ve infazına ilişkin işlemleri yapabileceği hükme bağlanmaktadır. Bu imkândan yararlanan gerçek ve tüzel kişiler ile avukatlar, işlemi başlattığı tarihten itibaren ve işlem kapsamında birinci fıkradan hükümlerinden yararlanamayacaktır.

Dokuzuncu fıkrayla, durma süresince duruşmaların ve müzakerelerin ertelenmesi de dâhil olmak üzere durma amacı doğrultusunda diğer tüm tedbirlerin alınmasına imkân tanınmaktadır. Bu tedbirler, görev alanları itibarıyla Yargıtay ve Danıştay bakımından ilgili Başkanlar Kurulu, ilk derece adli ve idari yargı mercileri ile bölge adliye ve bölge idare mahkemeleri bakımından Hâkimler ve Savcılar Kurulu ve adalet hizmetleri bakımından Adalet Bakanlığı tarafından alınacaktır. Adalet hizmetleri, bilhassa adalet ve yargı sistemindeki idari iş ve işlemleri kapsamaktadır. Bu çerçevede adalet hizmetlerinin; icra ve iflas daireleri, ceza infaz kurumları ve noterlik dairelerinde yürütülen hizmetleri de kapsadığı hususunda herhangi bir tereddüt bulunmamaktadır. Anılan kurumlar, görev ve yetki alanları itibarıyla bu konudaki usul ve esasları da belirleyeceklerdir.

Madde 3- Madde ile, olağanüstü hal ilan edilen yerlerde bulunan sulh ceza hâkimlikleri veya mahkemeler tarafından düzenlenen yakalama emri üzerine yakalanan kişinin sorgusunun yapılmasına veya ifadesinin alınmasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Düzenlemeyle, olağanüstü hal ilan edilen yerlerde bulunan sulh ceza hâkimlikleri veya mahkemeler tarafından düzenlenen yakalama emri üzerine yakalanan kişinin, en geç yirmi dört saat içinde yetkili hâkim veya mahkeme önüne çıkarılmadığı ve deprem sebebiyle meydana gelen fiziki imkânsızlıktan ötürü sesli ve görüntülü iletişim sistemi kullanılmak suretiyle ifade ve sorgu işleminin yapılamadığı durumlarda, kişinin yakalandığı yer sulh ceza hâkimi veya mahkemesi tarafından sorgusunun yapılması veya ifadesinin alınması sağlanmaktadır. Olağanüstü hal ilan edilen yerlerden kasıt, 8/2/2023 tarihli ve 6785 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla olağanüstü hal ilan edilen on il ve bu illerin mülki hudutları dâhilinde kalan ilçelerdir. Ayrıca kişinin yakalandığı yerin olağanüstü hal ilan edilen iller arasında olup olmadığının bir önemi bulunmamaktadır.

Belirtmek gerekir ki, yakalama emri ifade almak amacıyla düzenlenmiş olabileceği gibi tutuklama amacıyla da düzenlenmiş olabilir. Yakalama emrinin amacı bakımından bir ayrım gözetilmemektedir. Yakalanan kişinin sorgusunu yapacak veya ifadesini alacak sulh ceza hâkimliği veya mahkeme, işlem sonucunda kişi hakkında tutuklama veya serbest bırakma kararı verebileceği gibi adli kontrol tedbirine de hükmedebilecektir.

Diğer yandan, olağanüstü hal ilan edilen illerin dışında bulunan sulh ceza hâkimlikleri veya mahkemeler tarafından düzenlenen yakalama emri üzerine olağanüstü hal ilan edilen illerde yakalanan kişi bakımından 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 94 üncü maddesi uyarınca işlem yapılacaktır. Buna göre, yakalanan kişi en geç yirmi dört saat içinde yetkili hâkim veya mahkeme önüne çıkarılmıyorsa, aynı süre içinde yakalandığı yer adliyesinde kurulu sesli ve görüntülü iletişim sisteminin kullanılması suretiyle ifade veya sorgu işlemi gerçekleştirilecek, bu yerde sesli ve görüntülü iletişim sistemi kullanılmak suretiyle ifade veya sorgu işlemi gerçekleştirilemiyor ise kişinin en yakın adliyeye sevki sağlanarak o yerde kurulu sesli ve görüntülü iletişim sisteminin kullanılması suretiyle yetkili hâkim veya mahkeme tarafından bu kişinin sorgusunun yapılması veya ifadesinin alınması sağlanacaktır.

Madde 4- Madde ile, olağanüstü hal ilan edilen yerlerde olağanüstü hal süresince, hırsızlık ve yağma suçları bakımından uygulanacak gözaltı süresi düzenlenmekte, ayrıca tutukluluğa itiraz, tahliye talepleri ve tutukluluğun incelenmesi usulüne ilişkin hüküm sevk edilmektedir.

Madde 5- Yürürlük maddesidir.

Madde 6- Yürütme maddesidir.

OLAĞANÜSTÜ HAL KAPSAMINDA YARGI ALANINDA ALINAN TEDBİRLERE İLİŞKİN CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ (*)

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin amacı, 8/2/2023 tarihli ve 6785 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla ilan edilen olağanüstü hal kapsamında yargı alanında bazı tedbirlerin alınmasıdır.

Yargı alanında alınan tedbirler

MADDE 2- (1) 8/2/2023 tarihli ve 6785 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla olağanüstü hal ilan edilen illerde, yargı alanında hak kayıplarının önlenmesi amacıyla;

a) Dava açma, icra takibi başlatma, başvuru, şikâyet, itiraz, ihtar, bildirim, ibraz ve zamanaşımı süreleri, hak düşürücü süreler ve zorunlu idari başvuru süreleri de dâhil olmak üzere bir hakkın doğumu, kullanımı veya sona ermesine ilişkin tüm süreler; 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile usul hükmü içeren diğer kanunlarda taraflar veya ilgililer bakımından belirlenen süreler ve bu kapsamda hâkim tarafından tayin edilen süreler ile arabuluculuk ve uzlaştırma kurumlarındaki süreler,

b) 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu ile takip hukukuna ilişkin diğer kanunlarda belirlenen süreler ve bu kapsamda hâkim veya icra ve iflas daireleri tarafından tayin edilen süreler,

c) Nafaka alacaklarına ilişkin icra takipleri hariç olmak üzere tüm icra ve iflas takipleri, taraf ve takip işlemleri, yeni icra ve iflas takip taleplerinin alınması, ihtiyati haciz kararlarının icra ve infazına ilişkin işlemler,

6/2/2023 (bu tarih dâhil) tarihinden itibaren 6/4/2023 (bu tarih dâhil) tarihine kadar durur. Bu süreler, durma süresinin sona erdiği günü takip eden günden itibaren işlemeye başlar.

(2) Aşağıdaki süreler bu maddenin kapsamı dışındadır:

a) Suç ve ceza, kabahat ve idari yaptırım ile disiplin hapsi ve tazyik hapsi için kanunlarda düzenlenen zamanaşımı süreleri.

b) 5271 sayılı Kanunda düzenlenen koruma tedbirlerine ilişkin süreler.

c) 6100 sayılı Kanunda düzenlenen ihtiyati tedbiri tamamlayan işlemlere ilişkin süreler.

ç) Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri bakımından ilgili kanunlarda düzenlenen süreler.

(3) 2004 sayılı Kanun ile takip hukukuna ilişkin diğer kanunlar kapsamında;

a) İcra ve iflas daireleri tarafından mal veya haklara ilişkin olarak ilan edilmiş olan satış gününün durma süresi içinde kalması halinde, bu mal veya haklar için durma süresinden sonra yeni bir talep aranmaksızın icra ve iflas dairelerince satış günü verilir. Bu durumda satış ilanı sadece elektronik ortamda yapılır ve ilan için ücret alınmaz,

b) Durma süresi içinde rızaen yapılan ödemeler kabul edilir ve taraflardan biri, diğer tarafın lehine olan işlemlerin yapılmasını talep edebilir,

c) Konkordato mühletinin alacaklı ve borçlu bakımından sonuçları, durma süresince devam eder,

(*) 120 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 11 Şubat 2023 tarihli ve 32101 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan halidir.

ç) Durma süresince, icra ve iflas hizmetlerinin aksamaması için gerekli olan diğer tedbirler alınır.

(4) Bu madde hükmü, 6/2/2023 tarihi itibarıyla yerleşim yeri olağanüstü hal ilan edilen iller olan gerçek ve tüzel kişiler ile aynı tarihte bu illerde bulunan kişiler bakımından ülke genelinde uygulanır.

(5) Bu madde hükmü, olağanüstü hal ilan edilen illerin barosuna 6/2/2023 tarihi itibarıyla kayıtlı avukatlar ile diğer barolara kayıtlı olup aynı tarihte bu illerde bulunan avukatlar tarafından takip edilen dava ve işlerle ilgili olarak bu avukatlar bakımından ülke genelinde uygulanır.

(6) Olağanüstü hal ilan edilmeyen illerin barosuna kayıtlı avukatların ve bürolarında çalışan kişilerin; olağanüstü hal ilan edilen illerde kan veya kayın hısımlarının bulunması veya olağanüstü hal ilan edilen illerde felakete uğrayanların kurtarılması, meydana gelen hasar ve zararın telafi edilmesi ya da ihtiyaçların karşılanması amacıyla bu illere gitmeleri halinde bu madde hükmü, söz konusu avukatlar tarafından takip edilen dava ve işlerle ilgili olarak bu avukatlar bakımından 6/3/2023 (bu tarih dâhil) tarihine kadar ülke genelinde uygulanır.

(7) Yerleşim yeri olağanüstü hal ilan edilmeyen iller olan kişilerin; olağanüstü hal ilan edilen illerde kan veya kayın hısımlarının bulunması veya olağanüstü hal ilan edilen illerde felakete uğrayanların kurtarılması, meydana gelen hasar ve zararın telafi edilmesi ya da ihtiyaçların karşılanması amacıyla bu illere gitmeleri halinde bu madde hükmü, söz konusu kişiler bakımından 6/3/2023 (bu tarih dâhil) tarihine kadar ülke genelinde uygulanır.

(8) Dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci fıkralarda belirtilen gerçek ve tüzel kişiler ile avukatlar, yerleşim yeri olağanüstü hal ilan edilen iller dışında kalan gerçek ve tüzel kişiler aleyhine icra ve iflas takibi, taraf ve takip işlemi ile ihtiyati haciz kararlarının icra ve infazına ilişkin işlemleri yapabilir. Bu imkândan yararlanan gerçek ve tüzel kişiler ile avukatlar, işlemi başlattığı tarihten itibaren ve işlem kapsamında birinci fıkra hükmünden yararlanamaz.

(9) Durma süresince duruşmaların ve müzakerelerin ertelenmesi de dâhil olmak üzere alınması gereken diğer tüm tedbirler ile buna ilişkin usul ve esasları;

a) Yargıtay ve Danıştay bakımından ilgili Başkanlar Kurulu,

b) İlk derece adli ve idari yargı mercileri ile bölge adliye ve bölge idare mahkemeleri bakımından Hâkimler ve Savcılar Kurulu,

c) Adalet hizmetleri bakımından Adalet Bakanlığı,
belirler.

Yakalama emrinin yerine getirilmesi

MADDE 3- (1) Olağanüstü hal ilan edilen yerlerde bulunan sulh ceza hâkimlikleri veya mahkemeler tarafından düzenlenen yakalama emri üzerine yakalanan kişinin en geç yirmi dört saat içinde yetkili hâkim veya mahkeme önüne çıkarılmaması ve sesli ve görüntülü iletişim sisteminin kullanılmaması durumunda bu kişinin yakalandığı yer sulh ceza hâkimi veya mahkemesi tarafından sorgusu yapılır veya ifadesi alınır.

Gözetli süresi ile tutukluluğun ve tahliye taleplerinin incelenmesi

MADDE 4- (1) Olağanüstü hal ilan edilen yerlerde olağanüstü hal süresince aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan hırsızlık (madde 141, 142) ve yağma (madde 148, 149) suçlarında gözetli süresi, şüphelinin yakalama yerine en yakın hâkim veya mahkemeye gönderilmesi için zorunlu süre hariç, yakalama anından itibaren dört günü geçemez. Delillerin toplanmasındaki güçlük veya şüpheli sayısının çokluğu nedeniyle Cumhuriyet savcısı,

gözaltı süresinin üç gün süreyle uzatılmasına yazılı olarak emir verebilir.

b) Tutukluluğa itiraz, tahliye talepleri ve tutukluluğun incelenmesi dosya üzerinden karara bağlanabilir.

c) Tahliye talepleri, tutukluluğun incelenmesiyle birlikte karara bağlanabilir.

ç) 5271 sayılı Kanununun 108 inci maddesi uyarınca yapılan tutukluluğun incelenmesi, bir defaya mahsus olmak üzere altmış günlük süreyle resen yapılır.

Yürürlük

MADDE 5- (1) Bu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 6- (1) Bu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

